

گەلنى پېۋىستىمان بە مانەۋەى ھىزى نەمىرىكى ھەپە

مام جەلال

ۋەرگىپ بۆ كوردى: پېناس جاف

سوپاستان دەكەم ۋلاتەكەمتان رزگار كرد. تكايە پېش كۆتايى ھاتنى فەرمانبەرئىتپىيەكەتان، خاكى ۋلاتەكەم بەجى مەھىلن.

گرىنگترىن پىرسى دونىاي ئەمپو، لە نىۋبىردنى پەتاي تىۋرورىزمە. ۋەك يەكەم سەرۆك كۆمارى ھەلبىزاردەى ئىراق، ئەۋ ئەرکەم لەسەرشانە دلنبا و ئەرخبەيان بم گەنجترىن دىمۆكراسى دونبا ئەۋ تواناي ھەپە لە سىستەمى تۆتالىتارىيانىزمەۋە بەرەۋ پلورالىزم رى بېرىت.

گۆرپىنى حكومەتى ئىراق و ئال و گۆرھىنان بەسەر كۆمەلگەى ئىراقدا، بى مانەۋەى ھىزى سەربازى ئەمىرىكا و ۋلاتانى دىمۆكراتىكى دى، پىر ئەستەم و گرانبە. بۆ ئەۋەى لە ھۆ و ھەگەرى ئەۋ پىرسە بگەپن، پېۋىستە ئاۋرىك لەۋ رېگە دوور و درىژەى بدەپنەۋە كە بۆ گەپشتن بە رەۋشى ئىستا و ئەم قۇناخەى مېژوو ۋەپشت سەر نراۋە. ئەۋەى ئىراقى ئەمپو چلۇن خاۋەنى سەرۆك دەۋلەت، حكومەت و پەرلەمانى دىمۆكراتىكە و چلۇن ئەندامانى سەرکوتكراۋترىن گروپەكانى ئەتنىكى و قەۋمى لە بانترىن پلە و پۆستەكانى حكومەتى دا دەور دەپىنن. نابى لە بىر بگەپن تەۋاۋى ئەم گۆرانكارىپانە، دەستكەۋت ۋدەرەنجامى ئازاپتى و بە مشووبوون و ژىرى بووش و ھاۋپەپمانانى، سەرۆك ۋەزىرى بەرىتانبا، تۆنى بلېر و سەرۆك ۋەزىرى ئۇستىراليا، جۇن ھاۋاردە كە پېبەنبوونبا بە ناردنى ھىز بۆ جى ۋەجىكردنى بىرپارنامەكەى رېكخراۋى نەتەۋەكان، رزگارى ئىراقى لىكەۋتەۋە. گەلى ئەمىرىكا دەبى شانازى بە دەستكەۋتەكانى سەرۋازەكانبا بگەن.

ئامادەبوون و مانەۋەى ھىزى دەرەكى، پېشى بە روودانى شەرىكى نوپى نىۋخۆپى لە ئىراق گرتوۋە. بۆپە دەلېم نوئ چونكە ئىراق ھەتا بە ئىستاش لە گەل شەرى نىۋخۆپى دا بەرەۋ روو بوۋە. سەدام و حىزبى بەعس بۆ ماۋەى 35 سالان بە گز خەلكدا چوون. رزگار بوونى ئىراق، كۆتايى بەۋشەرە نىۋخۆپىيە ھىنا. سەرەپاى ئەۋەش ھىزەكانى ئەمىرىكى ۋرەى ئىراقىيەكان بەرز دەكەنەۋە و ئەۋ توانا بە ئىراق دەبەخشن پتر خۆ بگرىت. جاران ئىراق لە پى كردهى درانەى ناژىرانە، تىۋرورىزم و چەكى كۆكۆژەۋە، لە دووى سەقامگىر كوردنى ئەمنىەت بوو. بەلام ئەمپو كە ئەمنىەتى دەرەكى ئىمە لە

رپي ھاوپهيمانيتي ستراتژيک ده گهل ئه مريکا دابين ده بيت. هه ر بويه دراوسيانمان ده توانن دلنيا بن که ناوکوييه کانين له رپي ئاشتيا نه وه ده گهل ئيمه چاره سهر بکن. جيي داخه هه ندئ له ولاتاني جيرانمان نايانه وئ له وه بگهن. ئه وان نه يانويستوو ه يان نايانه وئ پيش به هاتني تيروريستان بو نيو خاکی ئيراق بگرن. هه ندئ له جيناره کانمان له حاند هه لمه ته کاني تيروريستان که مته رخه من، برپيکيش له وان بووجه و که ره سته ي پيوستيش ده خه نه به رده ستيان. له حالکي دا لاگري هه ندئ له دراوسيانمان له تيروريزم، گه لي زياني ليده که ويته وه، تازه حسيبي ئه وه ش بکه گه ر هي زي ئه مريکيان له ئيراق شک نه بردبايه، لاگري به که يان ئه وه نده ي دي فره تر ده بوو. ئيدي ئه وه دم به دلنيا ييه وه ئيراق ده بووه گوږه پاني شه ري ناوچه که جگه له شوينهاتي مالکاولکه ر و پروخينه ر بو ئه منيه تي خوږه لاتي ناوين و بگه ره دونياش ده سته کوتي دي نه ده بوو. گه لي ئيراق بي هي زي ئه مريکي، رپيه رپتي ئه مريکا و بورده باري گه لي ئه مريکا، له هه مبه ر گير و گرفته کاني ئيراقدا تاق و ته نيا ده مايه وه و له ژير کولئ ته نگ و چه له مدا ده ينالاند. ئه مريکا و ھاوپهيماناني، هه ليکي زي رينيان خسته ته به رده م گه لي ئيراق. گه لي ئيراق ئاره زوومه ندانه و شهيدا يانه باوه شيان بو ديموکراسي و به ره واني له ولاته که يان کردوته وه و به و چه شنه له به رامبه ر ئه وه پرسه دا کاردانه وه يان له خو پيشان داوه.

په يفيک: وه رگيري ئه م کورته بابته بو سهر زواني فارسي به رپيز "ئيحسان سه حافيان" ه.

ژيده ر: روظنامه ي شهرق، يه ک شه مه 10 ره زبه ري 1384 هه تاوي سهرچاوه ي سهره کي ئه م بابته: opinion journal